

hvad man skal forstaa ved „Husbond“. Det kan være et Spørgsmaal, hvem der egentlig er Husbond i alle de forskellige Forhold. Er en Arbejdsgiver, der staaar overfor sine Arbejdere, deres Husbond eller ikke? Men fremfor alt maatte man have Begrebet „Tyende“ slaaet fast. I gamle Dage trængte man maaske ikke dertil, men i vore Dage er det en anden Sag. Man ser, at mange nu vil undgaa at være Tyende. Man ser unge Piger fæste sig bort under Begrebet „ung Pige i Huset“. Er det nu Tyende? Eller man ser, at unge Karle fæster sig bort under Navn af Landvæsenselever. De faar Løn ligesom de andre, de er bundne i en vis Tid ligesom de andre, men kommer de ind under Tyendeloven? Det er Spørgsmaalet. Jeg synes derfor, at man maatte i § 1 slaa fast, hvad der skal forstaaes ved Tyende i alle Forhold, og at der maatte være en Udtalelse om, at det gælder om alle dem, der har indgaaet Aftale om at udføre et bestemt Arbejde for andre. Naar de alle kom ind under det samme Begreb, tror jeg ogsaa, at det Trællemærke, som det ærede 2det Medlem for 2den Kreds talte om hviler paa Tyendeklassen, vilde falde af sig selv. Jeg synes ikke, at den Affattelse, Lovforslaget har i § 1, paa nogen Maade er tilstrækkelig. § 1 begynder med den forunderlige Sætning: „Denne Lov ordner Retsforholdet mellem Husbond og Tyende“. Det er blot en Gentagelse af Lovforslagets Titel. Lovforslaget hedder jo „Forslag til Lov om Retsforholdet mellem Husbond og Tyende“, og saa begynder det med at sige: „Denne Lov ordner Retsforholdet mellem Husbond og Tyende“. Og det øvrige i Bestemmelsen løser aldeles ikke Spørgsmaalet om, hvem der er Tyende, og det har dog sin store Vigtighed at vide, hvilke Folk der kommer ind under Lovens Bestemmelse.

Der var en Bemærkning af det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Døcker), som jeg ogsaa vil røre lidt ved. Der er i denne Lov ikke omtalt de saakaldte gamle Skudsmaalsbøger. Disse har jo faaet et ganske forkert Navn, efter at det for lang Tid siden er blevet forbudt, at der maa skrives noget Skudsmaal i dem. Det rette Navn burde være Opholdsbøger. Men at en enkelt Samfundsklasse her i Landet skal have en Opholdsbog, medens andre ikke skal have det, det synes mig udemokratisk, og det tiltalte mig derfor, da det ærede Medlem udtalte, at man kunde forlange, at alle Mennesker over en vis Alder — 15—16 Aar — ligefra den laveste til den

højeste skulde have deres Opholdsbog. Det vilde være praktisk, det vil jo sikkert alle Sogneraad bevidne. Naar alle de saakaldte Skudsmaalsbøger falder bort, kan det tidt være vanskeligt for en Sogneraadformand at oplyse, hvor vedkommende, der begærer Fattighjælp, er forsørgelsesberettiget, fordi det eneste Bevis, man hidtil har haft, har været Skudsmaalsbogen. Nu kommer der ganske vist nogle Kontrakter, men hvem sikrer, at disse Kontrakter bliver opbevarede. Den gamle Skudsmaalsbog kunde man altid faa fat i. Jeg synes derfor, at der var noget i dette, at alle Folk i Landet, baade høje og lave, havde deres Opholdsbog hver især.

Poul Rasmusen: Overfor Spørgsmaalet, om man nu skal til at gennemføre det Lovforslag, der her ligger paa Tingets Bord, er det min Anskuelse, at Tiden i Virkeligheden ikke er inde til at reformere paa dette Omraade. Jeg staaar, som jeg ogsaa har gjort gældende i Kommissionsbetænkningen, paa det Standpunkt, at man hellere maatte gaa bort fra Tyendeloven. Jeg mener nemlig, at en Tyendelov i flere Henseender har en skadelig Indflydelse. Den bevirker, at adskillige unge, fordi de ikke vil gaa ind under Begrebet Tyende, drager bort fra deres naturlige Beskæftigelser for at søge det mere frie og løse Arbejde omkring paa Fabrikker og lignende Steder. Og saafremt jeg har Ret i denne Betragtning, vil alle vist ogsaa give mig Ret i, at det er en uheldig Virkning af en Lov, for Beskæftigelserne i Virksomhederne hjemme er dog for store Dele af de unge, baade Mænd og Kvinder, navnlig ude paa Landet, de naturligste og vigtigste Beskæftigelser. Jeg maa altsaa hævde, at Tyendeloven kan have skadelige Virkninger, men jeg kan heller ikke se, at den egentlig kan være til nogen Nytte af Betydning. Jeg tror, at for Husbondens Vedkommende vil den, naar alt kommer til alt, praktisk talt blive uden synderlig Betydning, og hvad Tyendet angaar, har man jo fra Tyendets egne Repræsentanter i Kommissionen tydelige og bestemte Erklæringer om, at fra Tyendets Side ønsker man ikke nogen Tyendelov. Saa staaar altsaa kun det Spørgsmaal tilbage, om Lovgivningsmagten skal staa paa det Standpunkt, at der bør indføres en Beskyttelseslov overfor en Samfundsklasse, der ikke selv ønsker denne Beskyttelseslov, og en Samfundsklasse, om hvilken Lovgivningsmagten principielt har erklæret, at den er moden til at have Valgret paa det kom-